Jämförelse mellan rastbete och produktionsbete i stall med automatisk mjölkning

Eva Spörndly, Haldis Kismul

Institutionen för husdjurens utfordring och vård,

SLU, Uppsala

”Deltidsbete”

Korna i båda behandlingarna går på bete 8-12 timmar/dygn. Inne övrig tid

2 Behandlingar:

1) Rastbete = rastfålla 8-12 tim/dygn + fri tillgång till ensilage inne
2) Produktionsbete = Nytt bete dagligen 8-12 tim/dygn, ensilage inne under tid de ej får gå ut

Förnetag
Kungsängen
SLU personal
30

Kraftfoder?

- Båda grupperna fick kraftfoder efter avkastning före försöksstart (med viss förutbestämd minskning under laktationen).
- Tillgång till bete och rastfålla under samma klockslag

Tider för tillgång till bete och rastfålla

2011: Bete dagtid 9,5 tim (kl 06-15.30)

2013: Bete dagtid 12 tim (kl 06-18)

2014: Bete morgon och kväll, 4,5+4 tim (kl 06-10.30 + kl 16-20)

2016: Bete natt, 12 tim (kl 18-06)

OBS! Bra ensilage (MJ/kg ts, hygienisk kvalitet mm) och bra bete

Försök 1 – bete dag 9,5 tim

Grupp produktionsbete

- Nytt bete varje dag
- Fri tillgång till ensilage eftermiddag&natt

Grupp Rastbete

- Samma betesyta varje dag,
- Fri tillgång till ensilage inne

Mjölkavkastning i försök “Deltidsbete” 2011

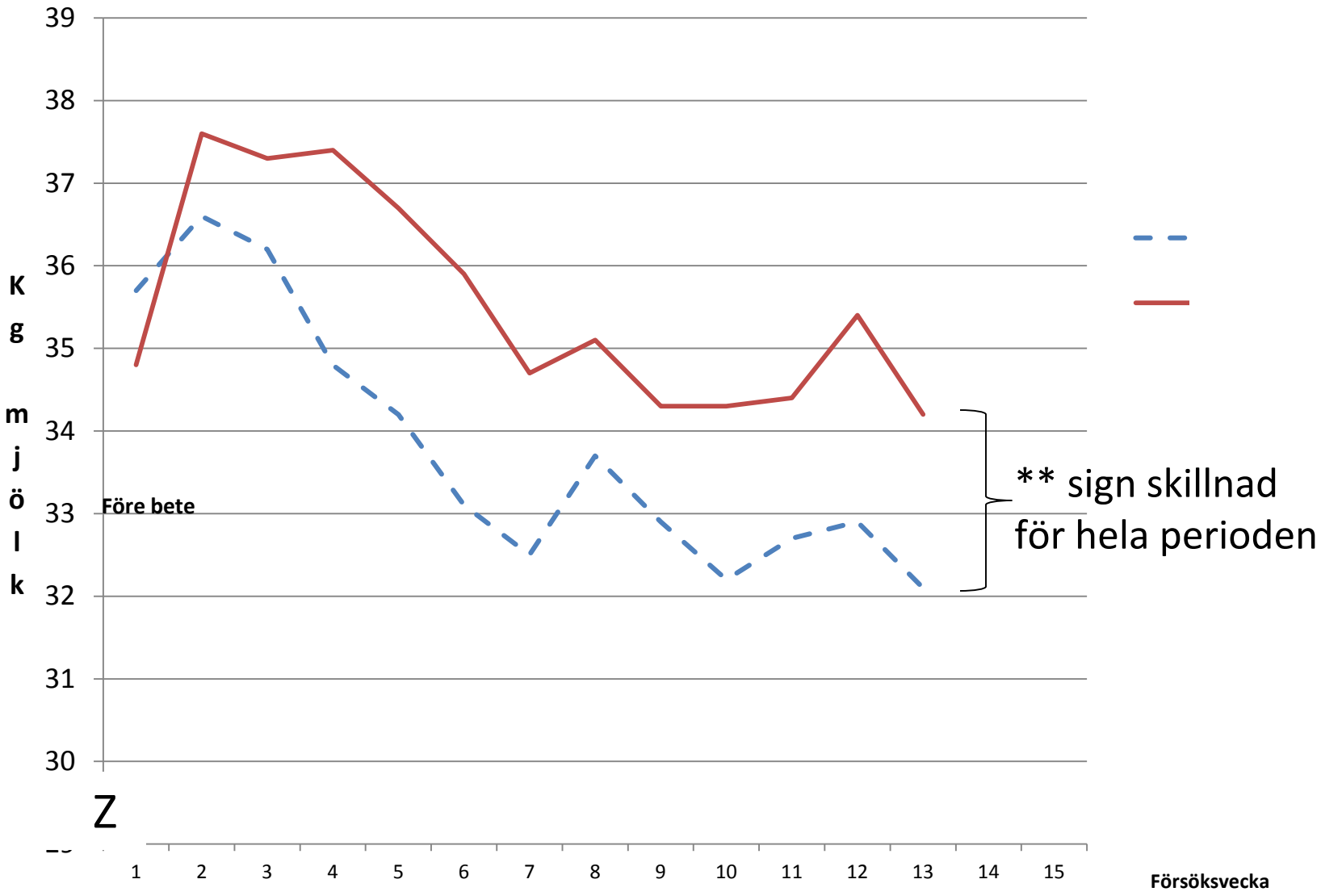

	Produktionsbete	Rastbete
Ensilage kg ts	9,8	12,2

Produktionsbete :

+ Högre avkastning

……men kostnad för både

- *Hög ensilagekons & bete*

==> Dyrt!

Försök 2 - Bete dag 12 tim

Grupp produktionsbete

- Nytt bete varje dag
- 6 kg ts ensilage

Grupp Rastbete

- Samma betesyta varje dag,
- Ensilage i fri tillgång

Beteende i försök med bete dagtid

Ute tid		Prod. bete	Rast bete	Sign.
Förs. 1	Ute, tim	3,0	1,9	***
Förs. 2		4,5	3,5	***
Betestid		**Prod. bete**	**Rast bete**	**Sign.**
Förs. 1	Betar, tim	2,0	1,1	***
Förs. 2		2,3	1,1	***

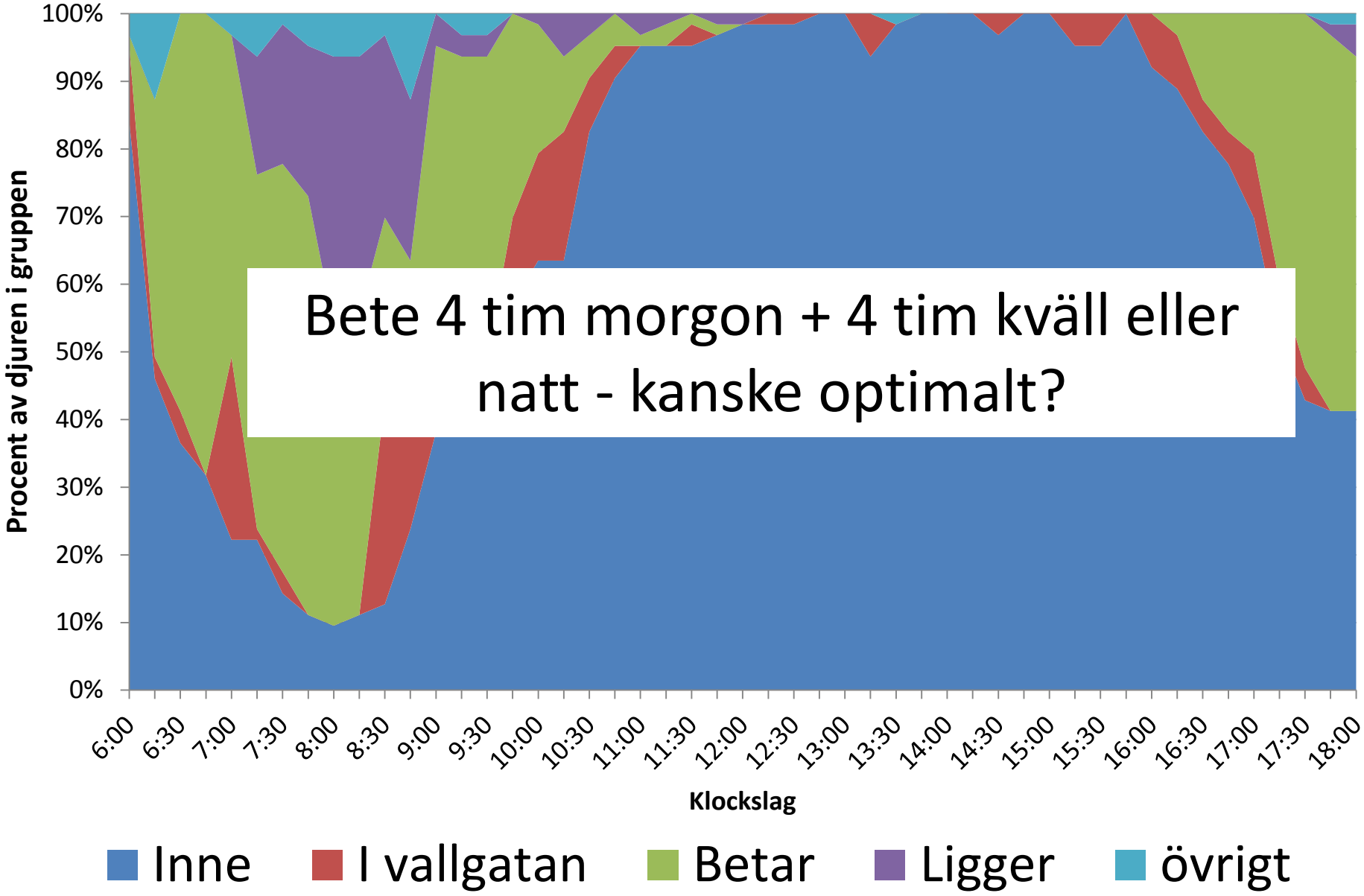

Bete 4 tim morgon + 4 tim kväll eller natt - kanske optimalt?

(Le Goc & Pavard)

Nya försök

- Bete morgon och kväll
- Bete natt

	Sammanhängande tidsperiod med tillgång till bete					
	Försök A: Bete dag 9,5 tim		Försök B: Bete dag12 tim		Försök D: Bete natt 12 tim	
	Prod-bete	Rast-bete	Prod-bete	Rast-bete	Prod-bete	Rast-bete
Utetid, tim	3,1	1,9	4,5	3,5	2,9[2]	2,2[2]

[1)] *Vegetation i form av stubb fanns i fållan, men inte något bete alls (klipptes mycket kort maskinellt av försökstekniska skäl)*
[2)] *Preliminära resultat*

	Sammanhängande tidsperiod med tillgång till bete						Uppdelad tidsperiod med tillgång till bete	
	Försök A: Bete dag 9,5 tim		Försök B: Bete dag12 tim		Försök D: Bete natt 12 tim		Försök C: Bete morg+kväll 4,5+4=8,5 tim	
	Prod-bete	Rast-bete	Prod-bete	Rast-bete	Prod-bete	Rast-bete	Prod - bete	Rast-bete (mkt kort)[1]
Utetid tim	3,1	1,9	4,5	3,5	2,9[2]	2,2[2]	5,5	2,6

[1)] *Vegetation i form av stubb fanns i fållan, men inte något bete alls (klipptes mycket kort maskinellt av försökstekniska skäl)*
[2)] *Preliminära resultat*

	Sammanhängande tidsperiod med tillgång till bete						Uppdelad tidsperiod med tillgång till bete	
	Försök A: Bete dag 9,5 tim		Försök B: Bete dag12 tim		Försök D: Bete natt 12 tim		Försök C: Bete morg+kväll 4,5+4=8,5 tim	
	Prod-bete	Rast-bete	Prod-bete	Rast-bete	Prod-bete	Rast-bete	Prod - bete	Rast-bete (mkt kort)[1]
Utetid tim	3,1	1,9	4,5	3,5	2,9[2]	2,2[2]	5,5	2,6
%ute	33	20	38	29	24	18	65	31

[1)] *Vegetation i form av stubb fanns i fållan, men inte något bete alls (klipptes mycket kort maskinellt av försökstekniska skäl)*
[2)] *Preliminära resultat*

	Sammanhängande tidsperiod med tillgång till bete					
	Försök A: Bete dag 9,5 tim		Försök B: Bete dag12 tim		Försök D: Bete natt 12 tim	
	Prod-bete	Rast-bete	Prod-bete	Rast-bete	Prod-bete	Rast-bete
Utetid, tim	3,1	1,9	4,5	3,5	2,9[2]	2,2[2]
Betar, tim	2,0	1,1	2,3	1,1	2,5[2]	0,7[2]

[1)] *Vegetation i form av stubb fanns i fållan, men inte något bete alls (klipptes mycket kort maskinellt av försökstekniska skäl)*
[2)] *Preliminära resultat*

	Sammanhängande tidsperiod med tillgång till bete						Uppdelad tidsperiod med tillgång till bete	
	Försök A: Bete dag 9,5 tim		Försök B: Bete dag12 tim		Försök D: Bete natt 12 tim		Försök C: Bete morg+kväll 4,5+4=8,5 tim	
	Prod-bete	Rast-bete	Prod-bete	Rast-bete	Prod-bete	Rast-bete	Prod - bete	RastB- (mkt kort)[1]
Utetid, tim	3,1	1,9	4,5	3,5	2,9[2]	2,2[2]	5,5	2,6
Betar, tim	2,0	1,1	2,3	1,1	2,5[2]	0,7[2]	3,7	0,6

[1)] *Vegetation i form av stubb fanns i fållan, men inte något bete alls (klipptes mycket kort maskinellt av försökstekniska skäl)*
[2)] *Preliminära resultat*

	Sammanhängande tidsperiod med tillgång till bete						Uppdelad tidsperiod med tillgång till bete	
	Försök A: Bete dag 9,5 tim		Försök B: Bete dag12 tim		Försök D: Bete natt 12 tim		Försök C: Bete morg+kväll 4,5+4=8,5 tim	
	Prod-bete	Rast-bete	Prod-bete	Rast-bete	Prod-bete	Rast-bete	Prod - bete	RastB- (mkt kort)[1]
Utetid, tim	3,1	1,9	4,5	3,5	2,9[2]	2,2[2]	5,5	2,6
Betar, tim (%)	2,0 (21%)	1,1 (12)	2,3 (19)	1,1 (9)	2,5[2] (21)	0,7[2] (6)	3,7 (44)	0,6 (7)

[1)] *Vegetation i form av stubb fanns i fållan, men inte något bete alls (klipptes mycket kort maskinellt av försökstekniska skäl)*
[2)] *Preliminära resultat*

Utetid -slutsats

- Kor på bete dagtid var ute längre än de som gick ut på natten
- Produktionsbete: Kor på bete morgon + kväll var ute längre tid jämfört med bete dagtid eller nattid

Betestid - slutsats

- Produktionsbete: kor med bete morgon+kväll betade längre tid jämfört med bete dag eller natt

Avkastningen då?

År, försök	Produktions bete (kg ECM) Restriktiv ensilagegiv se kommentar höger	Rastbete (kg ECM) + ensilage i fri tillgång	Signifikans	Kommentar Grupp Produktionsbete
Bete dag 9,5 tim	35,8	34,2	** (prod bete gav högre avk)	Ensilage i fri tillgång för prod bete kor när de ej kunde vara ute
Bete dag 12 tim	32,2	32,6	Ingen skillnad	6 kg ts ens nattetid för prod bete kor
Bete morgon+kväll	36,1	36,0	Ingen skillnad	6 kg ts ens nattetid för prod bete kor
Bete natt	*Resultaten redovisas på vallkonferensen feb 2017!*			

Avkastningen då?

- Bra bete dagtid + fri tillgång till ens (16 tim) gav *högre avkastning*, +1,6 kg ECM än rastbete (35,8 jfört med 34,2 kg ECM)
- Bra bete dagtid med 6 kg ts ens gav *samma* avkastning som rastbete
- Bra bete morgon+kväll med 6 kg ts ensilage gav *samma* avkastning som rastbete
- Bete natt => resultaten kommer vid vallkonferensen

Bra bete=produktionsbete

Rastbete=rastfålla + fri tillgång till ensilage